

MEMORY

ЕТНОГРАФ, КРАЄЗНАВЕЦЬ, МУЗЕЙНИК (світлої пам'яті професора Михайла Паньківа)

31 жовтня 2021 р. на 82-му році життя відійшов у вічність відомий дослідник Прикарпаття, етнограф, музеєзнавець, заслужений працівник культури України, лауреат численних всеукраїнських та обласних премій у галузі освіти і культури, директор Навчально-наукового інституту історії, етнології і археології Карпат Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника – Михайло Ілліч Паньків. Упродовж багатьох десятиліть наполегливої праці в галузі етнографії та музеєзнавства він зумів виховати не одне покоління молодих вчених, прищепити їм любов до рідного краю та його традицій, навчити основних методів польової роботи.

Михайло Паньків народився 9 вересня 1940 р. у с. Вербівці Городенківського району Івано-Франківської області. Після закінчення Вербівської семирічки (1953 р.), до 1956 р. навчався у Тишківській середній школі. У 1958 р. закінчив Снятинський культурно-освітній технікум, а в 1966 р. – історичний відділ Івано-Франківського педагогічного інституту. Працював учителем історії Чернелицької школи. У січні 1969 р. отримав посаду наукового співробітника Івано-Франківського краєзнавчого музею. Саме з цього часу намітилися дві магістральні лінії його наукових зацікавлень – музеєзнавство та етнографія. Важко визначитися, що було важливішим, адже як музеєзнавець він пройшов усі щаблі професійного зростання – від наукового працівника до директора музею (з 1985 до 2002 р.), а як етнограф – став автором ґрунтовних досліджень з культури і побуту населення Прикарпаття, методики польової роботи, топоніміки тощо.

Особливо ретельно М. Паньків досліджував рідне Покуття. Саме цьому історико-етнографічному району присвячена його кандидатська дисертація “Сім'я і сімейний побут на Покутті (друга половина XIX – 70-ті рр. XX ст.)”. Робота здійснювалася під керівництвом відомого львівського етнографа, доктора історичних наук, професора Юрія Гошка. Зауважимо, що М. Паньків одним із перших на науковій основі виділив та обґрунтував етнографічні межі Покуття, проаналізував родинну та календарну обрядовість, специфіку місцевої кухні, традиції житлового будівництва, вплив глобалізаційних процесів на традиційну культуру.

Своїми багатогранними знаннями з музейної справи та досвідом збору польових матеріалів Михайло Ілліч охоче ділився із студентами. З 1975 р. він за сумісництвом читав курси з краєзнавства, народознавства та етнографії в педагогічному інституті, а потім Прикарпат-

ському університеті імені Василя Стефаника. З вересня 2006 р. працював на посаді доцента, а з 2015 р. – професора кафедри етнології і археології цього навчального закладу.

За увесь час педагогічної роботи (в тому числі за сумісництвом) М. Паньків розробив 15 дисциплін, серед яких “Етнографія”, “Культура і побут населення України”, “Етнографічне музезознавство, краєзнавство і туризм”, “Національні меншини України”, “Українці в світі”, “Декоративно-прикладне мистецтво Прикарпаття”, “Етнографічне дослідження на Прикарпатті у ХІХ – початку ХХ ст.: джерела та історіографія”, “Топоніміка і мікротопоніміка Прикарпаття” та інші. Довгі роки керував музейною практикою студентів, під час якої в Івано-Франківському краєзнавчому музеї навчав методики укладання тематико-експозиційного плану, побудови експозиції, написання та проведення екскурсії. Під його керівництвом студенти та аспіранти здійснювали ґрунтовні дослідження традиційно-побутової культури населення Прикарпаття, етнокультурних та етносоціальних процесів у цьому регіоні. Багато з них пішли шляхом свого Вчителя.

Завдяки невтомному ентузіазму та дивовижній працьовитості, М. Паньків вміло поєднував викладання, роботу в музеї і наукову діяльність. З 2008 р. він був науковим співробітником відділу етнології Навчально-наукового інституту історії, етнології і археології Карпат Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, а згодом і директором. Під його керівництвом працівники інституту здійснювали комплексні дослідження з етнокультурних та етнополітичних процесів в Карпатському регіоні.

Загалом М. Паньків опублікував понад 10 наукових монографій і посібників (“Весілля у с. Вербівцях на Городенківщині” (2000), “Організація польових досліджень з етнографії” (2005), “Схрони, криївки і бункери ОУН-УПА. Документи. Спогади. Короткі біографії” (2012), “Текла кровця по Україні (топоніми, легенди, перекази і пісні про татарські напади на Прикарпаття з середини ХV до початку ХVІІІ ст.)” (2013), “Ой війна, війна, світова війна (Прикарпаття у роки Першої світової війни 1914–1918)” (2018) та ін.), близько 200 наукових статей з етнографії, музезознавства та краєзнавства. Етнограф ввійшов до авторського колективу таких фундаментальних ілюстрованих видань як “Прикарпаття: спадщина віків” (2006), “Західно-Українська Народна Республіка (1918–1923 рр.): Ілюстрована історія” (2008), “Покуття: історико-етнографічний нарис” (2010), “Великий Скит у Карпатах: у 3 т. Т. 2: Великий Скит у документах і матеріалах ХVІІ–ХХІ ст.” (голов. ред. М. Кугутяк, 2015).

Під редакцією М. Паньківа вийшло друком понад 10 різноманітних музейних видань. Чимало книг молодих науковців видано із рецензіями цього авторитетного дослідника. Вчений впродовж кількох років виконував обов’язки заступника редактора “Наукових записок” Івано-Франківського краєзнавчого музею, входив до редакційних колегій всеукраїнського народознавчого часопису “Берегиня”, наукових журналів “Карпати: людина, етнос, цивілізація” та “Краєзнавець”.

Велика заслуга вченого у популяризації української народної культури на шпальтах місцевої преси, на радіо- і телебаченні. Однак найбільш знаковою, на наш погляд, можна вважати діяльність М. Паньківа на ниві практичного музейництва. Під його керівництвом та при активній участі побудовано першу чергу архітектурних об’єктів Музею архітектури і побуту Прикарпаття (с. Кринос Галицького району Івано-Франківської області), відбудована у с. Криворівні Верховинського району хата-гражда Параски Харук та створена у ній експозиція. Він автор експозицій Літературно-меморіального музею Леся Мартовича у селі Торговиця Городенківського району, структури і тематико-експозиційного плану Музею освіти Прикарпаття (м. Івано-Франківськ), Літературно-меморіального музею Івана Франка та музею Михайла Грушевського у Криворівні, колишнього Яремчанського музею партизанської слави, Долинського краєзнавчого музею “Бойківщина” Тетяни і Омеляна Антоновичів, понад 20-ти громадських музеїв.

До останніх днів свого життєвого шляху Михайло Паньків не припиняв писати й дуже боявся що не завершить усі заплановані дослідження. Студентам і викладачам він запам’ятовується як фахівець своєї справи, а також добрий та чуйний товариш, який завжди був готовий надати кваліфіковану консультацію чи просто дружню пораду. Завдяки його багаторічному досвіду та вмінню ділитися своїми знаннями сформувалося ціле покоління етнологів та музейних працівників.

НАУКОВІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ПРАЦІ
МИХАЙЛА ПАНЬКІВА¹

Спогади:

1. Паньків М. Аркуші споминів з юних літ. *На варті доленосних літ. Матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю вежі Снятинського магістрату (Снятин, 27 серпня 2009 р.)*. Снятин : Прут Принт, 2009. С. 144–154.
2. Паньків М. Спогади колишнього директора Івано-Франківського краєзнавчого музею Михайла Паньківа про створення та діяльність історико-архітектурного музею “Скит Манявський”. *Великий Скит у Карпатах* : у 3 т. Т. 2 : Великий Скит у документах і матеріалах XVII–XXI ст. / голов. ред. М. В. Кугутяк. Івано-Франківськ : Манускрипт-Львів, 2015. С. 405–411.
3. Паньків М. Такими ми були. *Краєзнавець Прикарпаття*. 2009. № 14 (липень-грудень). С. 70–76.
4. Паньків М. Я вперше написав про себе. *Етнокультурна спадщина Прикарпаття* : матеріали Всеукраїнської наукової конференції “Етнокультурна спадщина Прикарпаття” (на пошану Михайла Паньківа з нагоди його 75-річчя) (м. Івано-Франківськ, 4 грудня 2015 р.). Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2016. С. 28–40.

Монографії, розділи в колективних виданнях, брошури:

5. Баран О., Паньків М. Щоденний побут. *ЗУНР (1918–1923 рр.) : Гюстрована історія* / автор ідеї та кер. автор. колективу М. Кугутяк. Львів ; Івано-Франківськ : Манускрипт-Львів, 2008. С. 470–480.
6. Будівничі музеїв Прикарпаття. Довідник / упоряд. М. Паньків, Я. Штиркало. Івано-Франківськ : Бібліотека “Наукових записок”, 2015. 127 с.
7. Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку – Івано-Франківська область / ред. рада: В. Г. Кремень, В. П. Андрущенко, М. І. Паньків та ін. Київ : Знання України, 2010. 335 с.
8. Грабовецький В., Королько А., Марчук В., Паньків М. Передмова. *Покуття. Історико-етнографічний нарис*. Львів : Манускрипт-Львів, 2010. С. 10–15.
9. Державний реєстр пам'яток археології Івано-Франківської області / авт. колектив М. Паньків, Б. Томенчук, В. Любінець, М. Вуянко. Івано-Франківськ, 2001. 179 с.
10. Деркач І., Паньків М. Садиба на Покутті (кінець XIX – початок XX ст.) / графічні малюнки Ігоря Деркача, вступ. ст. і тексти М. Паньківа. Івано-Франківськ : Плай, 1994. 30 с.
11. Етнос. Соціум. Культура: регіональний аспект : монографія / В. Грещук, В. Кононенко, М. Лесюк, М. Паньків, М. Романюк, С. Хороб та ін. Київ ; Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ, 2006. 315 с.
12. І постане Україна сама самостійна... Повстанські пісні, записані М. Андрусюком, М. Паньківим та Г. Скрипничук. Івано-Франківськ : НАІР, 2017. 167 с.
13. *Івано-Франківський краєзнавчий музей: Путівник* / співавт. Арсенич П. І., Горбач В. І., Паньків М. І. та ін. Ужгород : Карпати, 1972. 71 с.
14. *Івано-Франківський краєзнавчий музей : Путівник* / співавт. Аронець М. М., Арсенич П. І., Паньків М. І. та ін. Ужгород : Карпати, 1979. 96 с.
15. Народні ігри Покуття / зібрав М. І. Паньків. Івано-Франківськ, 1990. 14 с.
16. Пам'ятки історії Івано-Франківської області : у 2-х ч. / автори-упорядники: Арсенич П., Буженко Т., Гандзюк Р., Любінець В., Максимонько О., Максимців Г., Олійник М., Паньків М., Федунків З. Івано-Франківськ : Вісник, 2005. Ч. 1. 178 с.
17. Пам'ятки історії Івано-Франківської області. У 2-х частинах / автори-упорядники: Арсенич П., Буженко Т., Гандзюк Р., Головатий М., Любінець В., Максимонько О., Максимців Г., Олійник М., Паньків М., Федунків З. Івано-Франківськ : Вісник, 2005. Ч. 2. 180 с.
18. Паньків М. Весілля у с. Вербівцях на Городенківщині. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2000. 106 с.

¹ Бібліографію підготували О. Дрогобицька, Г. Микитюк.

19. Паньків М. Етнографічна мозаїка. *Прикарпаття. Спадщина віків: пам'ятки природи, історії, культури, етнографії*. Львів : Манускрипт-Львів, 2006. С. 438–503.
20. Паньків М. Культура і побут населення Прикарпаття. *Красназничий збірник на пошану Богдана Гаврилівца / голова ред. кол. В. Грабовецький*. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2003. С. 100–107.
21. Паньків М. Народна культура і побут. *Мій рідний край – Прикарпаття* : навч. посіб. для загальноосвіт. шкіл, гімназій, ліцеїв, колегіумів, проф.-техн. училищ, ВНЗ I-II рівнів акредитації / ред. В. І. Кононенко. Івано-Франківськ : Плай, 2000. С. 179–197.
22. Паньків М. Народна їжа на Покутті. Івано-Франківськ, 1991. 20 с.
23. Паньків М. Ой війна, війна, світова війна (Прикарпаття у роки Першої світової війни). Івано-Франківськ : Місто НВ, 2018. 147 с.
24. Паньків М. та ін. Пам'ятки історії Івано-Франківської області. Івано-Франківськ, 2006. Ч. 1. 172 с.
25. Паньків М. та ін. Пам'ятки історії Івано-Франківської області. Івано-Франківськ, 2006. Ч. 2. 180 с.
26. Паньків М. Ратуша. Історичний нарис. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1999. 36 с.
27. Паньків М. Схрони, криївки і бункери ОУН-УПА. Документи. Спогади. Короткі біографії. Коломия : Вік, 2012. 192 с.
28. Паньків М. Схрони, криївки і бункери ОУН-УПА. Документи. Спогади. Короткі біографії. До 75-річчя УПА. 2-ге вид., переробл. і доп. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2017. 240 с.
29. Паньків М. Текла кровця по Україні (топоніми, легенди, перекази і пісні про татарські напади на Прикарпаття з середини XV – до початку XVIII ст.). Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаніка, 2013. 222 с.
30. Паньків М., Дрогобицька О., Паньків І., Марчук Н. Етнографічна мозаїка. *Покуття: історико-етнографічний нарис* / автор ідеї та кер. автор. колективу В. Марчук. Львів : Манускрипт-Львів, 2010. С. 328–365.
31. Пісні з Покуття (зібрали і упорядкували Микола Андрусак і Михайло Паньків). Івано-Франківськ, 2001. 279 с.
32. УПА в хронології (29 січня 1929 – 1953 рр). (на основі матеріалів, підготовлених світлою пам'яті Олександром Шимчишином) / Упор. М. Паньків, В. Скрипничук. Івано-Франківськ, 2017. 79 с.

Статті:

33. Арсенич П., Паньків М. Гуцульщина в збірках музеїв. *Гуцульщина : перспективи її соціально-економічного і духовного розвитку в незалежній Україні. Матеріали наукової конференції Першого світового конгресу гуцулів в Івано-Франківську, 17 – 18 серпня 1993 р.* Івано-Франківськ, 1994. С. 44–46.
34. Вербівський-Паньків² М. У Вербівцях практикують. *Ямгорів : Літературно-красназничий і мистецький альманах*. 2009. Ч. 16–17. С. 141–147.
35. Кугутяк М., Паньків М. Томенчук Богдан Петрович. *Інститут історії і політології: 70 років педагогічної, наукової й громадської діяльності* / Під ред. професора М. Кугутяка. Івано-Франківськ : видавець Третяк І. Я., 2010. С. 258–259.
36. Кугутяк М., Паньків М. Топоніми як джерело до вивчення сакральних пам'яток Прикарпаття. *Карпати: людина, етнос, цивілізація*. 2014. Вип. 5. С. 247–257.
37. Паньків М. Аграрні відносини на Покутті та їх соціальні наслідки в другій половині XIX – першій половині XX ст. *Наукові записки*. 1999. Вип. 4. С. 12–20.
38. Паньків М. Аграрні відносини на Покутті та їх соціальні наслідки в другій половині XIX – першій половині XX ст. *Ямгорів: Літературно-красназничий і мистецький альманах*. 2000. Ч. 11–12. С. 185–197.
39. Паньків М. Археологічні дослідження музею. *Галич і Галицька земля* : збірник наукових праць. Київ – Галич, 1998. С. 104–106.

² Літературний псевдонім М. Паньківа

40. Паньків М. Археологічні дослідження музею (1941 – 1984). *Наукові записки*. 1996. Вип. 3. С. 3–7.
41. Паньків М. Археологічні пам'ятки. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1974. С. 156–160.
42. Паньків М. Археологічні пам'ятки. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1980. С. 190–194.
43. Паньків М. Будівничий музеїв Прикарпаття [про Надію Горбунову]. *Наукові записки*. 2015. Вип. 13–14. С. 289–290.
44. Паньків М. В Івано-Франківському краєзнавчому музеї (Відзначення 40-річчя воз'єднання західноукраїнських земель з Радянського Україною у складі Союзу РСР). *Український історичний журнал*. 1979. Вип. 11. С. 157–158.
45. Паньків М. Василь Липчук (до 75-річчя від дня народження). *Наукові записки*. 2003. Вип. 3. С. 141–142.
46. Паньків М. Василь Скуратівський і Прикарпаття. *Берегиня*. 2006. Ч. 1 (48). С. 5–11.
47. Паньків М. Внутрішні відносини на Покутті (друга половина XIX ст. – 30-і роки XX ст.). *Народознавчі зошити*. Львів, 1997. Вип. 2. С. 105–110.
48. Паньків М. Володимир Грабовецький і музеї. *Життя присвячене історії. Володимир Грабовецький: вчений, громадський діяч, людина*. Івано-Франківськ : Прикарп. нац. ун-т ім. В. Стефаніка, 2016. С. 104–111.
49. Паньків М. Володимир Любінець – один із активних охоронців пам'яток історії і культури. *Збірник науково-теоретичних статей “Іван Вагилевич: життя і творчість”*. Рожнятів, 2011. С. 22–25.
50. Паньків М. Вплив чисельності й структури сім'ї на демографічний стан Покуття (друга половина XIX – XX ст.). *Карпати: людина, етнос, цивілізація*. 2009. Вип. 1. С. 200–213.
51. Паньків М. Гідна представниця шляхетського роду Драго-Сас. *Наукові записки*. 2015. Вип. 13–14. С. 291–293.
52. Паньків М. Гордість краєзнавців Івано-Франківщини. *Пам'ятники України*. 1984. № 4. С. 39.
53. Паньків М. Громадські та народні музеї. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1974. С. 90–91.
54. Паньків М. Громадські музеї Прикарпаття. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1980. С. 106–107.
55. Паньків М. Деревяні вироби українців (частина I). *Ямгорів: Літературно-краєзнавчий і мистецький альманах*. 2018. Ч. 29. С. 235–251.
56. Паньків М. Деревяні вироби українців (частина II). *Ямгорів: Літературно-краєзнавчий і мистецький альманах*. 2019. Ч. 30. С. 150–167.
57. Паньків М. Деякі форми сусідської та родинної взаємодопомоги на Покутті в другій половині XIX – початку XX ст. *Народна творчість та етнографія*. 1987. № 3. С. 50–52.
58. Паньків М. До ювілею літературно-меморіального музею Леся Мартовича. *Ямгорів: Літературно-краєзнавчий і мистецький альманах*. 2005. Ч. 13–14. С. 86–91.
59. Паньків М. та ін. Дослідження середньовічних монастирів Прикарпаття. *Вісник. Загальнодержавний бюлетень*. 2002. № 2. С. 32–42.
60. Паньків М. Дослідник одного з найтрагічніших періодів історії Прикарпаття. *Галичина. Науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис*. 2013. № 22–23. С. 24–28.
61. Паньків М. Економічне становище населення Покуття в роки тимчасової окупації фашистською Німеччиною (1941–1945). *Методичні рекомендації на допомогу керівникам громадських музеїв та краєзнавцям Івано-Франківської області по темі “Велика Вітчизняна війна”*. Івано-Франківськ, 1985. С. 7–9.
62. Паньків М. Етнографічне дослідження Прикарпаття в 70-х – 80-х роках XX століття. *Україна соборна : зб. наук. ст.* Київ, 2005. Вип. 2. С. 399–407.
63. Паньків М. Етнографічне дослідження Прикарпаття з 90-х років XX до початку XXI століття. *Україна соборна : зб. наук. ст.* Київ, 2006. Вип. 4. Т. 2. С. 256–268.
64. Паньків М. Етнографічний територіальний поділ Івано-Франківщини: перехідні зони. *Етнос і культура*. 2008. № 4/5. С. 162–169.

65. Паньків М. Етнографічні дослідження Володимира Грабовецького. *На вітар історії України: Ювілейний збірник на пошану академіка АН Вищої школи України Володимира Грабовецького*. Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2008. С. 26–30.
66. Паньків М. Звичаєве право на Покутті. *Наукові записки*. 1993. Вип. 1. С. 56–57.
67. Паньків М. Звичаєве спадкове право на Покутті. *Наукові записки*. 1993. Вип. 2. С. 56–71.
68. Паньків М. Зенон Кузеля – історіограф української етнографії та дослідник дитячого фольклору. *Історико-культурна спадщина Прикарпаття: Науковий збірник на пошану Петра Арсенича з нагоди його 70-річчя та 45-річчя історико-краєзнавчої діяльності*. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2006. С. 699–708.
69. Паньків М. Зміни в структурі сім'ї на Покутті в роки окупації фашистською Німеччиною в 1941–1945 рр. *Методичні рекомендації на допомогу керівникам громадських музеїв та краєзнавцям Івано-Франківської області по темі “Велика Вітчизняна війна”*. Івано-Франківськ, 1985. С. 9–11.
70. Паньків М. Івано-Франківський краєзнавчий музей. *Географічна енциклопедія України*. Київ, 1990. Т.2 (З – О). С. 72.
71. Паньків М. Івано-Франківський краєзнавчий музей. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1980. С. 99–100.
72. Паньків М. Ім'я Довбуша на Прикарпатті. *Космач: традиція і сучасність. збірник науково-популярних нарисів*. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2016. С. 42–48.
73. Паньків М. Івано-Франкоўск вилајѳти. *Азѳрбајѳан Совет Енѳклопедѳјасы (азѳрб.)* / гл. ред. Дж. Б. Гулиев. Баку : Кызыл Шярк, 1980. Т. IV. С. 368.
74. Паньків М. Карпатами зачарована. *Крижанівська Л. Що таке гори*. Івано-Франківськ : СІМІК, 2012. С. 3–4.
75. Паньків М. Коли сходились наші дороги. *Історик і культурно-громадський діяч Петро Арсенич : біобібліограф. покажчик історико-краєзнавчих публікацій за 1959–1998 рр.: До 40-літньої праці на ниві історичного краєзнавства та 65-річчя від дня народження* / уклад. Г. Горбань ; ред. О. Максимонько. Івано-Франківськ : [б.в.], 1999. С. 42–43.
76. Паньків М. Коли сходились наші дороги. *Історико-культурна спадщина Прикарпаття: науковий збірник на пошану Петра Арсенича з нагоди його 70-річчя та 45-річчя історико-краєзнавчої діяльності*. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2006. С. 93–98.
77. Паньків М. Коляда на Покутті. *Берегиня*. 2002. Ч. 4. С. 43–48.
78. Паньків М. та ін. Коротка характеристика етнографічних регіонів Івано-Франківщини. *Довідник учасника фестивалю [другого Міжнародного фольклорного фестивалю етнографічних регіонів України “Родослав”, який відбувся 21–22 вересня в м. Івано-Франківську]*. Івано-Франківськ : [б. в.], 2001. С. 10–15.
79. Паньків М. Краєзнавчий музей. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1974. С. 84–86.
80. Паньків М. Літературно-меморіальний музей В. С. Стефаника. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1974. С. 90.
81. Паньків М. Літературно-меморіальний музей В. С. Стефаника. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1980. С. 104.
82. Паньків М. Літературно-меморіальний музей Марка Черемшини. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1974. С. 90.
83. Паньків М. Літературно-меморіальний музей Марка Черемшини. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1980. С. 105.
84. Паньків М. “Мамко моя, зозуленько моя... ”: (Похоронно-поминальні звичаї і обряди на Покутті). *Берегиня*. 2002. Ч. 1. С. 37–54.
85. Паньків М. Мороз Валентин Якович. *Інститут історії і політології: 70 років педагогічної, наукової й громадської діяльності* / під ред. професора М. Кугутяка. Івано-Франківськ : видавець Третяк І. Я., 2010. С. 219–220.
86. Паньків М. Музей народного мистецтва Гуцульщини. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1974. С. 89.

87. Паньків М. Музей народного мистецтва Гуцульщини. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1980. С. 102–103.
88. Паньків М. Музей партизанської слави. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1974. С. 87–88.
89. Паньків М. Музей партизанської слави. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1980. С. 101.
90. Паньків М. Намітки з історії Івано-Франківського краєзнавчого музею. *Наукові записки*. 2001. Вип. 5–6. С. 223–231.
91. Паньків М. Народні ігри Покуття. *Творче використання досвіду організації фізичного виховання дітей і молоді у Східній Галичині дорадянського періоду в умовах сучасної національної школи* : методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 1990. С. 13–14.
92. Паньків М. Народні пісні як одна з форм протесту проти радянської системи у 40–50-х роках ХХ ст. на Покутті. *Краєзнавець Прикарпаття*. 2018. № 32 (липень-серпень). С. 40–42.
93. Паньків М. Одна із форм родини на Покутті. *Народна творчість та етнографія*. 1985. № 5. С. 62–64.
94. Паньків М. Один з фундаторів краєзнавства в 1969–2014 роки (до 85-річчя від дня народження Петра Арсенича). *Краєзнавець Прикарпаття*. 2019. № 33. С. 71–73.
95. Паньків М. Пам'ятки національно-визвольної боротьби українського народу в 40-х – 50-х рр. ХХ століття на Прикарпатті. *Галичина. Науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис*. 2013. № 24. С. 356–362.
96. Паньків М. Передмова. *Бібліографічний покажчик друкованих матеріалів працівників краєзнавчого музею за 1940–2000* / уклад. Н. Храбатин. Івано-Франківськ, 2001. С. 3–6.
97. Паньків М. Передмова. *Каспрук С. Каральні акції німецьких нацистів на Прикарпатті (1941–1944)*. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. С. 5–9.
98. Паньків М. Передне слово. *Кіреєва Р., Карий В. Ратуша – окраса Снятина*. Снятин : Прут Принт, 2009. С. 5.
99. Паньків М. Передне слово. *Коломийки Підгірського краю* / Ін-т народознав. АН України, Івано-Франків. сектор народознав. ; збирач і упоряд. Г. Скрипничук. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2001. С. 5–16.
100. Паньків М. Передне слово. Обереги нашої пам'яті. *Яхневич Р. “Пом'яни їх, господи! Обереги нашої пам'яті”*. Історико-публіцистичний нарис про учасників народно-визвольного руху із покутського села Джурова. Снятин: Прут Принт, 2010. С. 6–7.
101. Паньків М. Передмова. *Никифору В., Смеречанський Р. Старожитності Городенківщини (у фактах, легендах, домислах)*. Снятин, 1995. С. 3–4.
102. Паньків М. Покутський музей в Станіславі. *Наукові записки*. 2003. Вип. 7–8. С. 240–242.
103. Паньків М. Покутські “бички”: (різдвяно-новорічний обряд). *Берегиня*. 1995. Ч. 3–4. С. 133–139.
104. Паньків М. Покуття. Етнографічний нарис. *Жовтень*. 1987. № 2. С. 102–105.
105. Паньків М. Похоронно-поминальні звичаї і обряди на Покутті. *Наукові записки*. 2001. Вип. 5–6. С. 50–75.
106. Паньків М. Презентація книжки про УПА. *Краєзнавець Прикарпаття*. 2017. № 30. С. 68.
107. Паньків М. Прикарпатські християнські пам'ятки. *Науковий вісник Українського університету. Український університет в Москві*. 2005. Т. IX. С. 31–39.
108. Паньків М. Про святкування 100-річчя від дня народження Марка Черемшини. *Снятин. Краєзнавчий і літературно-мистецький журнал*. 2014. № 9. С. 40–45.
109. Паньків М. Про що розповідає підземна книга міста. *Вуянко М., Томенчук Б. Археологія середньовічного Івано-Франківська (Станиславова) Матеріали охоронних археологічних досліджень (1998–2001 рр.)*. Наукове видання. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2002. С. 4–7.
110. Паньків М. Проблеми відродження побутової культури на Прикарпатті. *Наукові записки*. 1993. Вип. 3. С. 72–75.
111. Паньків М. Проблеми відродження побутової культури на Прикарпатті. *Ямгорів: Літературно-краєзнавчий і мистецький альманах*. 1994–1995. Ч. 7–8. С. 91–93.

112. Паньків М. Проблеми етнографічного межування Покуття. *Історико-етнографічне та мистецьке життя Покуття: Минуле і сьогодення*. Коломия : Вік, 2013. С. 13–17.
113. Паньків М. Проблеми музеєфікації історії, культури та побуту Бойківщини. *Збірник науково-теоретичних статей “Бойківщина: минуле і сучасне”*. Долина, 2007. С. 13–17.
114. Паньків М. Проблеми музеєфікації Скиту Манявського. *Карпати: людина, етнос, цивілізація*. 2011. Вип. 3. С. 93–96.
115. Паньків М. Птахи у побуті, віруваннях і обрядах покутян. *Ямгорів: Літературно-краєзнавчий і мистецький альманах*. 2017. Ч. 28. С. 261–268.
116. Паньків М. Ритміка народжуваності на Покутті (друга половина XIX – друга половина XX ст.). *Наукові записки*. 2003. Вип. 7–8. С. 98–100.
117. Паньків М. Родильні обряди та догляд за дитиною на Покутті (кінець XIX – початок XX ст.). *Ямгорів: Літературно-краєзнавчий і мистецький альманах*. 1997. Ч. 9–10. С. 138–149.
118. Паньків М. Роман Скворій (до 70-річчя від дня народження). *Наукові записки*. 2003. Вип. 3. С. 142–143.
119. Паньків М. Садиба і житло Покуття. *Наукові записки*. 1993. Вип. 1. С. 60–79.
120. Паньків М. Садиба на Покутті. *Ямгорів: Літературно-краєзнавчий і мистецький альманах*. 2013. Ч. 22–23. С. 216–232.
121. Паньків М. Садиба на Покутті (кінець XIX – початок XX ст.). *Снятин: Краєзнавчий і літературно-мистецький журнал*. 2005. Ч. 43. С. 15–22.
122. Паньків М. Село Криворівня на зламі століть (Етнографічне та соціально-економічне дослідження). *Наукові записки*. 2005. Вип. 9–10. С. 7–31.
123. Паньків М. Сім'я і опришківський рух на Гуцульщині. *Народна творчість та етнографія*. 1989. № 3. С. 92–93.
124. Паньків М. Сім'я і опришківський рух на Гуцульщині. *Хлібороб України*. 1989. № 9. С. 37.
125. Паньків М. Скуратівський Василь Тимофійович. *Наукові записки*. 2006. Вип. 9–10. С. 336–337.
126. Паньків М. Слово до читача. *Наукові записки*. 1993. Вип. 1. С. 3–8.
127. Паньків М. Смертельна круговерть. Татарсько-турецькі напади на Покуття. *Ямгорів: Літературно-краєзнавчий і мистецький альманах*. 2015. Ч. 26. С. 118–127.
128. Паньків М. Старопокутські пісні українців XXVIII ст. у творчій спадщині Івана Франка. *Народознавчі зошити*. 2017. № 1 (133). С. 75–81.
129. Паньків М. “Старший брат” чи насильники, гвалтівники, грабіжники. Місце подій – Івано-Франківщина. Час події – Перша і Друга світова війна і пізніше. *Військово-історичний меридіан. Електронний науковий фаховий журнал*. 2019. Вип. 4 (26). С. 73–85.
130. Паньків М. Сторінки минулого. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1974. С. 15–31.
131. Паньків М. Сторінки минулого. *Радянське Прикарпаття: Довідник-путівник*. Ужгород : Карпати, 1980. С. 18–28.
132. Паньків М. Сучасні традиційні обряди на Покутті та проблема їх збереження. *Етнос і культура*. 2003. № 1. С. 32–37.
133. Паньків М. Талант, відданий людям. *Наукові записки*. 2010. Вип. 11–12. С. 292–293.
134. Паньків М. Термінологія фамільної спорідненості на Покутті. *Наукові записки*. 1996. Вип. 3. С. 75–78.
135. Паньків М. Тишківська молодь у боротьбі за незалежність України. *Збірник матеріалів “Український національно-визвольний рух у XX столітті: проблеми, досвід, уроки” (присвячений 110-річчю Провідника ОУН Степана Бандери та 110-річчю Головного Командира УПА Романа Шухевича) / упоряд. Я. Коретчук*. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2020. С. 74–79.
136. Паньків М. Топоніми і мікротопоніми національних меншин в Івано-Франківській області. *Галичина. Науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис*. 2018. № 31. С. 39–50.
137. Паньків М. Топоніміка Прикарпаття як джерело вивчення історії краю. *Карпати: людина, етнос, цивілізація*. 2010. Вип. 2. С. 160–174.
138. Паньків М. Топоніми, мікротопоніми, легенди як вияв етнокультурної пам'яті про татаро-турецькі набіги на Прикарпаття (XV–XVII ст.). *Карпати: людина, етнос, цивілізація*. 2012. Вип. 4. С. 91–102.

139. Паньків М. Топоніми про Олексу Довбуша на Прикарпатті. *Карпати: людина, етнос, цивілізація*. 2016. Вип. 6. С. 136–151.
140. Паньків М. Торгівля як чинник трансформації міжетнічної міської і сільської культур на Прикарпатті. *Етнокультурні процеси в українському урбанізованому середовищі ХХ століття. Збірник науково-теоретичних статей*. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2006. С. 20–28.
141. Паньків М. Трагічні історії, оспівані в співанках-хроніках. *Берегиня*. 2001. Ч. 3. С. 33–38.
142. Паньків М. Традиційна і офіційна культура на Городенківщині: кінець 50-х років ХХ століття. *Ямгорів: Літературно-краєзнавчий і мистецький альманах*. 2016. Ч. 27. С. 168–180.
143. Паньків М. Трансформаційні етнокультурні процеси українського міста й села: спроби виявлення тенденцій. *Етнокультурні процеси в українському урбанізованому середовищі*. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2004. С. 12–16.
144. Паньків М. У Вербівцях практикують (з польових досліджень автора). *Ямгорів: Літературно-краєзнавчий і мистецький альманах*. 2012. Ч. 20–21. С. 154–159.
145. Паньків М. Український шляхтич за походженням, музеєзнавець за освітою і діяльністю, краєзнавець за покликанням (до 80-річчя від дня народження Петра Арсенича). *Народна творчість та етнологія*. 2000. №2. С. 91–93.
146. Паньків М. Участь учителів, студентів і учнів Прикарпаття у підпільному русі (1945–1951). *Галичина. Науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис*. 2009. № 15–16. С. 437–448.
147. Паньків М. Феномен повстанської боротьби. *Краєзнавець Прикарпаття*. 2017. № 30. С. 30–33.
148. Паньків М. Фольклорні дослідження на Покутті у 70-х – 80-х роках ХІХ століття. *Краєзнавець Прикарпаття*. 2017. № 29. С. 32–39.
149. Паньків М. Фольклорно-етнографічні дослідження Івана Франка на Покутті. *Галичина. Науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис*. 2017. №. 29–30. С. 245–250.
150. Паньків М. Хліборобство на Покутті. *Наукові записки*. 2010. Вип. 11–12. С. 26–45.
151. Паньків М. Художньо-краєзнавча епопея про село Топорівці. *Наукові записки*. 2015. Вип. 13–14. С. 223–225.
152. Паньків М. Чумацтво як засіб економіки і культурно-побутових взаємозв'язків Наддніпрянщини і Прикарпаття. *Наукові записки*. 2014. Вип. 13–14. С. 17–30.
153. Паньків М., Деркач І. Садиба на Покутті (кінець ХІХ – початок ХХ століть). *Калинові береги*. Снятин, 2005. № 3. С. 15–22.
- Матеріали конференцій:**
154. Кугутяк М., Паньків М. Топоніміка як історичне джерело Тлумаччини. *Тлумач: історія та сучасність: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 800-річчю заснування м. Тлумача (Тлумач, 24 жовтня 2013 р.)* / упорядник А. А. Білас. Івано-Франківськ – Тлумач : Злагода, 2014. С. 68–78.
155. Паньків М. Велика війна і Прикарпаття (1914 – 1918). *Тези доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю (Івано-Франківськ, 24 грудня 2014 р.)*. Івано-Франківськ: Бібліотека “Наукових записок”, 2014. С. 4–9.
156. Паньків М. Відзначення 130-річчя від дня народження Івана Франка на Прикарпатті (1986 р.). “Дух, що тіло рве до бою...”. *Матеріали науково-теоретичної конференції (з нагоди відзначення 160-річчя від дня народження Івана Франка)*. Івано-Франківськ, 2017. С. 25–32.
157. Паньків М. Голод на Покутті. *Традиційна культура Західного регіону в контексті культурної політики України: сучасний стан, проблеми, перспективи (Матеріали науково-практичної конференції (Івано-Франківськ, 20 травня 2019 р.)*. Івано-Франківськ : Бібліотека “Наукових записок”, 2019. С. 108–121.
158. Паньків М. Грошові знаки як пам'ятки економічних і культурних зав'язків Галичини із країнами і Азії (по матеріалах фондів музею). *Екологічні проблеми Прикарпаття (матеріали науково-теоретичної конференції, Івано-Франківськ, 19 грудня 2005 р.)*. Івано-Франківськ, 2005. С. 67–73.
159. Паньків М. Дев'ятнадцятий громадський музей міста Івано-Франківська. *Івано-Франківськ: минуле і сучасність. Тези доповідей наукової конференції, присвяченої 340-літтю заснування Івано-Франківська (Івано-Франківськ, 13 травня 2002)*. Івано-Франківськ, 2002. С. 21.

160. Паньків М. Дерева у віруваннях і побуті українців. Екологічні проблеми Прикарпаття в контексті концепції збалансованого розвитку. *Матеріали науково-теоретичної конференції (Івано-Франківськ, 29 травня 2017 р.)*. Івано-Франківськ, 2017. С. 51–72.
161. Паньків М. Дитяча народжуваність у покутських родинах (II пол. XIX – 20-ті рр. XX ст.). *Матеріали III Прикарпатської історико-краєзнавчої конференції*. Коломия, 1997. С. 43–46.
162. Паньків М. До питання історіографії вивчення розвитку сім'ї та сімейного побуту на Прикарпатті. *Тези обласної науково-практичної конференції, присвяченої 325-річчю заснування Івано-Франківська*. Івано-Франківськ, 1987. С. 157–158.
163. Паньків М. До питання східної межі Бойківщини. “Археологічними та сакральними стежками Долиницини” : збірник науково-теоретичних статей / гол. ред. С. П. Павлюк; Долинська міська рада; Долинський краєзнавчий музей “Бойківщина” Тетяни і Омеляна Антоновичів. Долина : П.п. Петричук О. П., 2008. С. 78–82.
164. Паньків М. Доля колекцій Івано-Франківщини під час Другої світової війни. *Матеріали круглого столу “Вивезення, введення та повернення культурних цінностей: проблеми, завдання, перспективи”*. Київ – Галич, 2001.
165. Паньків М. Дослідження науковців ВДНУ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” про дохристиянські вірування та історію християнства на Прикарпатті. *Християнство – духовна основа українська народу. Матеріали науково-практичної конференції (Івано-Франківськ, 8 жовтня 2018 р.)*. Івано-Франківськ 2019. С. 32–43.
166. Паньків М. Етнографічна діяльність І. Франка на Покутті. *Іван Франко – письменник мислитель, борець за дружбу між народами. Тези доповідей обласної наукової конференції, присвяченої 130-річчю до дня народження Великого Каменяра*. Івано-Франківськ, 1986. С. 84–85.
167. Паньків М. Етнографічні дослідження на Прикарпатті в роки Незалежності України (1991–2014). *Культура і побут населення Прикарпаття. Тези доповідей та повідомлень науково-практичної конференції (Івано-Франківськ, 27 квітня 2015 р.)*. Івано-Франківськ : Бібліотека “Наукових записок”, 2016. С. 5–14.
168. Паньків М. Етнографічні дослідження Прикарпаття у науковому доробку Петра Арсенича. *Історико-культурна спадщина Прикарпаття: Матеріали всеукраїнської наукової конференції “Історико-культурна спадщина Прикарпаття” (на пошану Петра Арсенича з нагоди 80-річчя та 55-річчя історико-краєзнавчої діяльності) (Івано-Франківськ, 4 грудня 2014 р.)*. Івано-Франківськ Лілея-НВ, 2014. С. 3–21.
169. Паньків М. Економічне становище населення Покуття в роки тимчасової окупації фашистською Німеччиною 1941–1944. *Прикарпаття у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр. : Тези обласної науково-теоретичної конференції*. Івано-Франківськ, 1990. С. 78.
170. Паньків М. З історії створення Національного заповідника “Давній Галич”. *Сучасні акценти музейництва. Історія, здобутки, перспективи. Матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної конференції (Івано-Франківськ, 14 травня 2018 р.)*. Івано-Франківськ, 2018. С. 41–51.
171. Паньків М. Замки Прикарпаття як історико-архітектурні пам'ятки (сучасний стан і перспективи). *Охорона історико-культурної спадщини: історія і сучасність. Тези доповідей науково-практичної конференції, присвяченої 30-річчю Українського товариства охорони пам'яток історії та культури*. К., 1996. С. 68–80.
172. Паньків М. Звичаї та обряди на Покутті, пов'язані з народженням дитини. *Тези доповідей науково-теоретичної конференції, присвяченої 50-річчю возз'єднання західноукраїнських земель в єдиній Українській РСР*. Львів, 1989. С. 35–36.
173. Паньків М. Зміни в структурі сім'ї на Покутті в роки окупації фашистською Німеччиною в 1941–1945 рр. *Прикарпаття у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.: Тези обласної науково-теоретичної конференції*. Івано-Франківськ, 1990. С. 24–26.
174. Паньків М. Івано-Франківськ у збірці музею. *Івано-Франківськ: минуле і сучасне. Тези доповідей наукової конференції, присвяченої 335-літтю заснування Івано-Франківська*. Івано-Франківськ, 1997. С. 17.
175. Паньків М. Івано-Франківський краєзнавчий музей – науково-методичний центр краєзнавства. *Івано-Франківському краєзнавчому музею – 50 років: тези доповідей історико-краєзнавчої наукової конференції*. Івано-Франківськ, 1990. С. 3–6.

176. Паньків М. Изменения в структуре семьи на Покутье (Прикарпатье) в годы советской власти. *Тезы доклада Всесоюзной научной конференции “Семья у народов СССР в условиях развитого социализма”*. Махачкала, 1985. С. 155–156.
177. Паньків М. Козацькі реліквії у фондах Івано-Франківського краєзнавчого музею. *Матеріали міжвузівської науково-теоретичної конференції*. Івано-Франківськ, 1992. С. 133–134.
178. Паньків М. Культура і побут Караш-Северінського повіту Румунії. *Мистецтво і традиційна культура зарубіжжя. Матеріали міжнародної наукової конференції (Івано-Франківськ, 10–12 листопада 1996 р.)*. Львів, 1996. С. 50–54.
179. Паньків М. Культурно-освітнє життя Станіславова (Івано-Франківська) в роки німецької нацистської окупації 1941–1944. *Івано-Франківськ: минуле і сучасне. Тези доповідей наукової конференції, присвяченої 350-літтю заснування Івано-Франківська (Івано-Франківськ, 13 травня 2013 р.)*. Івано-Франківськ, 2013. С. 20–21.
180. Паньків М. Михайло Грушевський – етнограф. *Тези доповідей та повідомлень науково-теоретичної конференції, присвяченої 125-річчю від дня народження академіка Михайла Грушевського*. Івано-Франківськ, 1991. С. 24.
181. Паньків М. Музеї Прикарпаття – важливі центри дослідження і популяризації краєзнавства. *Матеріали III Прикарпатської історико-краєзнавчої конференції*. Івано-Франківськ, 1997. С. 14–17.
182. Паньків М. Оборонні споруди Східної Бойківщини XV – поч. XVIII ст. *Історико-культурна спадщина Рожнятівщини як складова частина Бойківщини: минуле та перспективи розвитку* : зб. наук.-теорет. ст. / голов. ред. В. Андрейків. Рожнятів, 2012. С. 31–40.
183. Паньків М. Ой червона калинонька додолу сі похилила. *Покуття – колыска українського національного державотворення. Матеріали VII науково-краєзнавчої конференції, присвяченої 100-річчю утворення Західно-Української Народної Республіки та 570-ї річниці надання магдебурзького права містові Тисмениці (Тисмениця, 14 вересня 2018)*. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2018. С. 14–131.
184. Паньків М. Основні тенденції розвитку сучасних обрядів на Покутті (Івано-Франківщина). *50 років возз'єднання Західної України з УРСР у складі Союзу РСР : Тези обласної історико-краєзнавчої конференції*. Івано-Франківськ, 1989. С. 127–128.
185. Паньків М. Пам'ятки культури і мистецтва в зарубіжних країнах (музеї, архіви, колекції): постановка проблеми. *Український феномен Гуцульщини: національний та європейський контексти. Матеріали XXI міжнародної наукової конференції в рамках XXIV Міжнародного гуцульського фестивалю (м. Коломия, 11 серпня 2017 року)*. Коломия : Вік, 2017. С. 249–253.
186. Паньків М. Партизанські схрони УПА. *Галичина: Всеукраїнський науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис*. 2008. Вип. 14. С. 231–302.
187. Паньків М. Повстанські пісні на Прикарпатті. *Українська Повстанська Армія — феномен національної історії : матеріали Всеукраїнської наукової конференції*. Івано-Франківськ : Плай, 2003. С. 125–132.
188. Паньків М. Проблеми музеєфікації пам'яток історії, культури, побуту та природи Гуцульщини. *Міжнародна науково-практична конференція “Проблеми відродження та розвитку матеріальної і духовної культури гуцулів”*. Верховина, 2001. С. 211–214.
189. Паньків М. Проблеми музеєфікації пам'яток історії, культури та побуту Галицької землі. *Галицька земля: історія та сучасність. Матеріали наукової конференції, присвяченої 1100-річчю Галича*. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1998. С. 6–10.
190. Паньків М. Проводи в армію на Івано-Франківщині. *Тези науково-практичної конференції*. Ужгород, 1985. С. 14–15.
191. Паньків М. Пропаганда пам'яток історії та культури Покуття засобами туризму. *Проблеми розвитку туризму в Україні і завдання поновлення історичної пам'яті народу засобами туризму (вересень, 1994 р.) : Тези доповідей та повідомлень Всеукраїнської науково-практичної конференції*. К., 1994. С. 141–143.
192. Паньків М. Псевдоніми в українському національно-визвольному русі (XV ст. – 2016). *Етнокультурна спадщина Прикарпаття. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції “Ет-*

- нокультурна спадщина Прикарпаття” (на пошану Михайла Паньківа з нагоди його 75-річчя) (м. Івано-Франківськ, 4 грудня 2015 р.). Івано-Франківськ : Лілея НВ, 2016. С. 351–375.
193. Паньків М. Птахи у побуті, віруваннях і обрядах покутян. *Екологічні аспекти оборони птахів : Матеріали VII наради орнітологів Західної України, присвяченої пам'яті Володимира Дзедушинського*. Львів, 1999. С. 110–113.
194. Паньків М. Революційні події на Прикарпатті в історичних пам'ятках. *Тези Івано-Франківської обласної науково-теоретичної конференції, присвяченої 70-річчю КПЗУ*. Івано-Франківськ, 1989. С. 29.
195. Паньків М. Садиба і житло на Покутті. *Івано-Франківському краєзнавчому музею – 50 років : тези доповідей історико-краєзнавчої наукової конференції*. Івано-Франківськ, 1990. С. 27–28.
196. Паньків М. Сімейний побут опришків О. Довбуша. *Тези доповідей і повідомлень обласної науково-теоретичної конференції, присвяченої 250-річчю від початку антифеодального руху селян-опришків під проводом О. Довбуша*. Івано-Франківськ, 1988. С. 21–23.
197. Паньків М. Татарське лихоліття на Тлумаччині (друга половина XV–початок XVIII ст.). *Тлумач: історія і сучасність : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 800-річчю заснування м. Тлумача (Тлумач, 24 жовтня 2013 р.)* / упорядн. А. А. Білас. Івано-Франківськ – Тлумач : Злагода, 2014. С. 25–28.
198. Паньків М. Українські скансени у Канаді на прикладі Села-музею у Едмонтоні: особливості експозиційного будівництва та науково-освітня діяльність. *Пам'ятники Прикарпаття і стан збереження та популяризація. Матеріали науково-теоретичної конференції (Івано-Франківськ, 2 жовтня 2017 р.)*. Івано-Франківськ, 2018. С. 25–39.
199. Паньків М. Участь колективу Івано-Франківського краєзнавчого музею в українському патріотичному русі кінця 80 – початку 90-х рр. XX ст. *Народний Рух України у новітньому українському державотворенні та розбудові громадянського суспільства : матеріали Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої 20-річчю створення Народного Руху України*, Івано-Франківськ, 29 жовтня 2009 р. / наук. ред. М. Кугутяк ; редкол.: В. Марчук, І. Райківський, О. Єгрешій, А. Королько, І. Монолатій. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. С. 94–101.
200. Паньків М. Фольклорно-етнографічна діяльність Івана Франка на Покутті. *Іван Франко. Погляд з XXI століття. Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 160-річчю від дня народження Івана Франка (м. Коломия, 9 вересня 2016 року)* / літературне редагування Б. Ткачук; наукові редактори М. Гнатюк, Я. Ткачук; упорядкування А. Королько, І. Федів. Коломия : Вік, 2017. С. 104–109.
201. Паньків М. Фольклорно-етнографічні дослідження Івана Франка на Покутті. *Покуття – край звитяг і боротьби. Матеріали науково-теоретичної конференції (у рамках проведення VII обласного фестивалю аматорського мистецтва “Покутські джерела”)*. Снятин ; Чернівці : Друк Арт, 2017. С. 214–220.
202. Паньків М. Фондові збірки Івано-Франківського обласного краєзнавчого музею як джерело вивчення історії давнього Галича. *Галич і Галицька земля в державотворчих процесах України (матеріали Міжнародної ювілейної наукової конференції)*. Івано-Франківськ – Галич : Плай, 1998. С. 284–287.
203. Паньків М. Штрихи до історії музеїв Покуття. *Покуття – край звитяг і боротьби. Матеріали науково-теоретичної конференції (у рамках проведення VII обласного фестивалю аматорського мистецтва “Покутські джерела”)*. Снятин ; Чернівці : Друк Арт, 2017. С. 193–203.
- Навчально-методичні видання:**
204. Гаврилів Б., Мельничук Я., Паньків М. Пам'ятка по збору матеріалів для музею освіти Прикарпаття. Івано-Франківськ, 1978. 11 с.
205. Горбунова Н., Паньків М. Що треба знати краєзнавцям для створення музею на громадських засадах: Методичний посібник. Івано-Франківськ, 1981. 17 с.
206. Дрогобицька О., Паньків М. Пам'ятка для збору етнографічних матеріалів: Навчально-методичні вказівки для студентів напрямів підготовки 6.020302 “Історія”, 6.140103 “Туризм”. Івано-Франківськ, 2014. 24 с.

207. Паньків М. Запитальник про стан побутування фольклору національно-визвольної боротьби населення Прикарпаття в 1940 – 50-х роках. *Степан Бандера – символ нації : Матеріали наукової конференції, присвяченою 90-річчю від дня народження С. Бандери*. Івано-Франківськ, 1999. С. 60–61.
208. Паньків М. Організація польових досліджень з етнографії : посібник. Івано-Франківськ, 2005. 123 с.
209. Паньків М. Пам'ятка по збору експонатів Івано-Франківського музею сільського господарства. Глумач, 1983. 16 с.
210. Паньків М. Пам'ятка по збору матеріалів для музею “Бойківщина”. Долина, 2003. 19 с.
211. Паньків М. Пам'ятка по збору та вивченню етнографічних пам'яток Покуття. Івано-Франківськ, 1986. 17 с.
212. Паньків М. Програма-запитальник для збирачів етнографічних пам'яток. Івано-Франківськ, 1991. 43 с.
213. Паньків М. Програма-запитальник для збирачів спогадів про історичні події на території Івано-Франківської області з 1950 до 2020 року : методичний посібник. Івано-Франківськ, 2020. 60 с.
214. Паньків М. Регіональний музей Гуцульщини. Пам'ятка по збору матеріалів. Верховина, 2003. 11 с.
215. Паньків М. Числа, міри й час: історико-етнографічний аспект: навчальний посібник зі спецкурсу для підготовки студентів зі спеціальності “Історія” і “Етнологія”. Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2012. 103 с.
216. Паньків М., Федорів Т. Пам'ятка по збору матеріалів для експозиції “Українські національно-визвольні змагання ХХ ст.”. Івано-Франківськ, 1999. 14 с.
217. Паньків М., Штиркало Я. Пам'ятка по збору матеріалів для музею “Покуття”. Івано-Франківськ : Бібліотека Наукових записок, 2017. 18 с.

Статті у пресі

218. Паньків М. Воювали три земляки. *Комсомольський прапор*. 1970. 28 липня.
219. Паньків М. Твори Мартовича – мовами світу. *Прикарпатська правда*. 1971. 3 лютого.
220. Паньків М. Хатинь. *Комсомольський прапор*. 1971. 8 квітня.
221. Паньків М. Виставка гравюр. *Комсомольський прапор*. 1971. 24 липня.
222. Паньків М. Липневий бій. *Комсомольський прапор*. 1972. 27 лютого.
223. Паньків М. Подарунок маршала. *Комсомольський прапор*. 1972. 25 травня.
224. Паньків М. Гімн людині. *Комсомольський прапор*. 1972. 10 серпня.
225. Паньків М. Голуби над обеліском. *Комсомольський прапор*. 1972. 17 серпня.
226. Паньків М. Письменник про країну таємниць. *Комсомольський прапор*. 1972. 19 вересня.
227. Паньків М. Коли оживають експонати. *Комсомольський прапор*. 1972. 21 вересня.
228. Паньків М. Гімн людині. *Комсомольський прапор*. 1972. 10 серпня.
229. Паньків М. Присвячено знаменній даті. *Комсомольський прапор*. 1977. 1 жовтня.
230. Паньків М. І вродило щедре поле. *Комсомольський прапор*. 1979. 28 серпня.
231. Паньків М. Тут зустрічаються віки (Розповідь про Івано-Франківську ратушу). *Комсомольський прапор*. 1979. 16 жовтня; 18 жовтня.
232. Паньків М. Тут живі історії і сьогодення. *Прикарпатська правда*. 1986. 17 травня.
233. Паньків М. Як нищилися музейні скарби. *Новий час*. 1990. 25 жовтня.
234. Паньків М. Так далі жити не можна. *Галичина*. 1999. Січень.
235. Паньків М. Івано-Франківському музею – 60. *Рідна земля*. 2000. 31 лютого.
236. Паньків М. Галицькі ікони. *Рідна земля*. 2000. 21 квітня.
237. Паньків М. Новорічна ніч. *Анонс контракт*. 2000. № 49.
238. Паньків М. Чи знаємо ми свій рід? Культура і побут населення Прикарпаття. Бойківщина. *Галичина*. 2001. 18 вересня.
239. Паньків М. Чи знаємо ми свій рід? Культура і побут населення Прикарпаття. Бойківщина. *Галичина*. 2001. 22 вересня.
240. Паньків М. Чи знаємо ми свій рід. Покуття. Опілля. *Галичина*. 2001. 25 вересня.
241. Паньків М. Не забуваймо звичаї батьків. *Галичина*. 2001. 6 жовтня; 9 жовтня.

242. Паньків М. Сій ся, родися, жито-пшениця. *Анонс контракт*. 2002. 1 січня.
243. Паньків М. У фондах музею 24 роки пролежала чудотворна ікона. *Галичина*. 2005. 3 грудня.
244. Паньків М. У музеї – чудотворна ікона? *Голос України*. 2005. 7 грудня.
245. Паньків М. Повернення старої гітари. *Голос України*. 2005. 10 грудня.
246. Паньків М. Несіть мене, лелеченьки, мертвого додому. *Галичина*. 2005. 13 грудня.
247. Паньків М. Краєзнавчі стежини Петра Арсенича. *Галичина*. 2014. 31 липня.
248. Паньків М. Москалі гвалтували, гонведи вішали. *Галичина*. 2018. Грудень.

Рецензії

249. Паньків М. Книга про зародження й формування вітчизняної етнопсихології. Рецензія : Балагутрак М. Генеза етнопсихології в Україні XIX століття: історико-етнографічний аспект. *Вісник Прикарпатського університету. Серія : Історія*. 2009. Вип. 16. С. 191–198.
250. Паньків М. Маємо дослідження про нашу еліту – українську шляхту Галичини. Рецензія : Сливка Л. В. Галицька дрібна шляхта в АвстроУгорщині (1772–1914 рр.). Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009. 220 с. *Вісник Прикарпатського університету. Серія : Історія* 2010. Вип. 17. С. 173–176.
251. Паньків М. Перша книга про передкарпатську сіль. *Янко І. Солеварні міста гуцульсько-покутської межі*. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2011. С. 3–7.
252. Паньків М. Слово про автора та її книгу. *Василечко Л. Таїна весільного обряду*. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2006. С. 3–5.
253. Паньків М. Слово про книгу і автора. *Кушнір Г. Єзупіль в роки незалежності*. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2001. С. 3–5.
254. Паньків М. Фольклорні багатства Дмитра Мохорука. *Мохорук Д. Село моє Топорівці: Мої співочі Топорівці (фольклорний образ села)*. Косів : Писаний камінь, 2008. С. 5–13.

Автореферат

255. Паньків М. Семья и семейный быт на Покутье (II половина XIX – 80-е годы XX веков) : автореф. дис... канд. ист. наук. Івано-Франковск : [б. в.], 1989. 20 с.

Статті про М. Паньківа

1. Балагутрак М., Дрогобицька О. Працював на утвердження української нації (світлої пам'яті проф. Михайла Паньківа (09.09.1940–31.10.2021)). *Народознавчі зошити*. 2021. Вип. 5 (161). С. 1304–1306.
2. Дрогобицька О. Етнографічні студії Михайла Паньківа. *Народознавчі зошити*. 2016. № 2 (128). С. 451–458.
3. Дрогобицька О. М. І. Паньків: життєвий шлях та наукова діяльність. *Етнокультурна спадщина Прикарпаття. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції “Етнокультурна спадщина Прикарпаття (на пошану Михайла Паньківа з нагоди його 75-річчя)” (м. Івано-Франківськ, 4 грудня 2015 р.)* / Науковий редактор А. Королько. Івано-Франківськ : Лілея–НВ, 2016. С. 3–14.
4. Дрогобицька О. На сторожі традиційної культури Прикарпаття. *Народна творчість і етнографія*. 2010. № 4. С. 110–115.
5. Кравець Г. Михайло Паньків – етнограф, науковець і фахівець музейної справи. *Етнокультурна спадщина Прикарпаття. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції “Етнокультурна спадщина Прикарпаття (на пошану Михайла Паньківа з нагоди його 75-річчя)” (м. Івано-Франківськ, 4 грудня 2015 р.)* / наук. ред. А. Королько. Івано-Франківськ : Лілея–НВ, 2016. С. 24–27.
6. Кугутяк М., Томенчук Б. Паньків Михайло Ілліч. *Інститут історії і політології: 70 років педагогічної, наукової й громадської діяльності* / під ред. професора М. Кугутяка. Івано-Франківськ : Видавець Третяк І. Я., 2010. С. 227–228.
7. Марчук В., Королько А. Михайло Паньків – дослідник історико-етнографічного районування Покуття. *Етнокультурна спадщина Прикарпаття. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції “Етнокультурна спадщина Прикарпаття (на пошану Михайла Паньківа з нагоди його 75-річчя)” (м. Івано-Франківськ, 4 грудня 2015 р.)* / наук. ред. А. Королько. Івано-Франківськ : Лілея–НВ, 2016. С. 15–23.
8. Михайло Паньків (09.09.1940–31.10.2021) [некролог]. *Народна творчість та етнологія*. 2021. Вип. 4 (392). С. 127–130.